

KARTA MODUŁU/ PRZEDMIOTU
ważna od roku akademickiego 2012 / 2013

1. Nazwa przedmiotu: Konservacja tkanin i szat liturgicznych. Sposoby przechowywania		2. Kod przedmiotu: PK-UPJPII-MK-I-25		
3. Nazwa studiów podyplomowych: Podyplomowe Studia z zakresu Konservacji, Kształtowania Architektury i Aranżacji Wnętrz Obiektów Sakralnych				
4. Semestr: I-zimowy				
5. Jednostka prowadząca przedmiot: Politechnika Krakowska, Wydział Architektury, Instytut Historii Architektury i Konservacji Zabytków Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Wydział Historii i Dziedzictwa Kulturowego, Instytut Historii Sztuki i Kultury				
6. Prowadzący przedmiot: Dr Beata Biedrońska-Słota				
7. Cel przedmiotu: C1. Przekazanie wiedzy dotyczącej zabytkowych tkanin, szat liturgicznych, tapiserii, haftów liturgicznych w zakresie: ich historii i struktury C2. Przekazanie wiedzy dotyczącej zabytkowych tkanin, szat liturgicznych, tapiserii, haftów liturgicznych w zakresie przechowywania i profilaktyki konserwatorskiej C3. Przekazanie wiedzy dotyczącej zabytkowych tkanin, szat liturgicznych, tapiserii, haftów liturgicznych w zakresie wyposażenia pracowni konserwacji tkanin i metod konserwacji tkanin				
8. Efekty kształcenia:				
Nr	Opis efektu kształcenia dla modułu/przedmiotu	Metoda sprawdzenia efektu kształcenia	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu studiów
EK1	Wiedza w zakresie rozumienia uwarunkowań kulturowych w kształtowaniu struktury i stylistyki zabytkowych tkanin	Kolokwium zaliczeniowe	wykłady	SP07
EK2	Wiedza w zakresie działań zmierzających do właściwej profilaktyki ochrony zabytkowych tkanin	Kolokwium zaliczeniowe	wykłady	SP07
EK3	Wiedza w zakresie wymaganych procedur postępowania w przypadku konserwacji i przechowywania oraz ekspozycji zabytkowych tkanin	Kolokwium zaliczeniowe	wykłady	SP07
9. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar (liczba godzin) W. – 8 godzin				
10. Treści kształcenia: W1. Rozwój historyczny i techniki wykonywania tkanin, szat liturgicznych, tapiserii, haftów liturgicznych. W2. Profilaktyka ochrony i konserwacja zabytkowych tkanin liturgicznych. W3. Tkaniny liturgiczne i ich rola w historycznym i współczesnym wnętrzu kościelnym. W4. Współczesne tkaniny liturgiczne - funkcja i symbolika.				
11. Egzamin: nie kolokwium zaliczeniowe: tak				
12. Literatura podstawowa i uzupełniająca: Literatura podstawowa:				

1. Piwocki K., *Tkanina polska*, Warszawa 1959.
 2. Mańkowski T., *Polskie tkaniny i hafty XVI-XVIII w. Studia z dziejów polskiego rzemiosła artystycznego*, Wrocław 1954.
 3. Bender A., *Tapiserie w dawnej Rzeczypospolitej*, Lublin 2004.
 4. Kamińska J., Turnau I., *Zarys historii włókiennictwa na ziemiach polskich do końca XVIII w.*, W-wa 1966.
 5. Huml I., *Współczesna tkanina w Polsce*, Warszawa 1989.
 6. Geijer A., *Textiles history*, Stokholm 1950
 7. Weibel A.C., *Two thousand years of textiles*, New York 1952
 8. Schoeser M., *World textiles. A concise history*, Thames&Hudson, London 2003.
 9. Biuletyny ICOM
 10. Michałowska M., *Leksykon włókiennictwa*, Warszawa 2006.
 11. Morant de H., *Historia sztuki zdobniczej od pradziejów do współczesności*, Warszawa 1981.
 12. Samek J., *Polskie rzemiosło artystyczne*, Warszawa 1984.
 13. Tietzel B., *Geschichte der Webkunst*, Koln 1988.
 14. *Tkanina. Ornamenty i wzory używane na tkaninach od czasów starożytnych do początków wieku XIX-go*, Warszawa-Kraków 1928.
 15. Turnau I., *Historia europejskiego włókiennictwa odzieżowego od XIII do XVIII w.*, Ossolineum 1987.
 16. Turnau I., *Moda i technika włókiennicza w Europie od XVI do XVIII wieku*, Ossolineum 1984.
- Literatura uzupełniająca:
17. Chruszczyńska J., Orlińska-Mianowska E., *Tkaniny dekoracyjne. Przewodnik dla kolekcjonerów*, Warszawa 2009.
 18. Turnau I., *Słownik ubiorów: tkaniny, wyroby poza-tkackie, skóry, broń i klejnoty oraz barwy znane w Polsce od średniowiecza do pocz. XIX w.*, Warszawa 1999.
 19. Żygulski Z., *Dzieje polskiego rzemiosła artystycznego*, Warszawa 1987.
 20. Huml I., *Polska sztuka stosowana XX wieku*, Warszawa 1978.
 21. Huml I., *Sztuka przedmiotu – przedmiot sztuki*, Warszawa 2003.
 22. Huml I., *Warsztaty krakowskie*, Wrocław 1973.
 23. Thornton P., *Baroque and Rococo Silks*, London 1965.
 24. *Warsztaty krakowskie 1913-1926*, red. M. Dziedzic, Kraków 2009.
 25. Stanilewicz K., *Zespół szat liturgicznych ze skarbcza katedry łowickiej. Ich rodzaje, funkcja i znaczenie. Zarys problematyki*, [w:] Prolegomena. Materiały Spotkania Doktorantów Historii Sztuki, Kraków 13-15 X 2003, Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Jagiellońskiego, red. M. Biernat, P. Krasny, J. Wolańska, Kraków 2005, s. 79-88.
 26. Stanilewicz K., *Szaty liturgiczne – zasoby i stan zachowania* [w:] Materiały Konferencji Krajowej. Potrzeby Konserwatorskie Obiektów Sakralnych na przykładzie Mikroregionu Łódzkiego – stan zagrożenia i możliwości przeciwdziałania, Łódź 9-10 XII 2005 r., red. J. Perkowski, Konstantynów Łódzki 2005, s. 51-62.
 27. Stanilewicz K., *Tkaniny Szembeków w zbiorach katedry (dawnej kolegiaty) w Łowiczu*, „Roczniki Łowickie”, 3, 2005 (wyd. 2006), s. 195-197.
 28. Stanilewicz K., *Haftowane makaty w zbiorach katedry łowickiej*, „Biuletyn Informacyjny Konserwatorów Dzieł Sztuki”, 2006, 1/2, s. 60-64.

13. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	Liczba godzin w planie studiów	Liczba godzin pracy własnej *
	Wykład	8 godzin	17 godzin
	Ćwiczenia	-	-
	Laboratorium	-	-
	Projekt	-	-
	Seminarium	-	-
	Inne	-	-
	Suma godzin	8 godzin	17 godzin

14. Suma wszystkich godzin

25 godzin

15. Liczba punktów ECTS

1 punkt ECTS

16. Uwagi

Zatwierdzono:

30.10.2012, *Dr Beata Biedrońska-Słota*

.....
(data i podpis prowadzącego)

30.10.2012, *Prof. Andrzej Kadłuczka*

.....
(data i podpis kierownika studiów podyplomowych)

Konserwacja tkanin i szat liturgicznych. Sposoby przechowywania
Dr Beata Biedrońska-Słota

KONSPEKTY WYKŁADÓW:

- 1. W1. Rozwój historyczny i techniki wykonywania tkanin, szat liturgicznych, tapiserii, haftów liturgicznych.**
Wykład w sposób lapidarny przedstawia historię jedwabiu i artystycznych tkanin wykonywanych z tego surowca. Przekazuje podstawowe informacje na temat technik wykonywania tapiserii i charakteryzuje zabytki wykonane tą techniką. Zapoznaje z najciekawszymi zabytkami zdobionymi technikami hafciarskimi. Celem wykładu jest zapoznanie z dziejami technik tkackich i hafciarskich. W efekcie słuchacze otrzymują wiadomości na temat zastosowania poszczególnych typów tkanin przy wykonywaniu i zdobieniu szat liturgicznych oraz o sposobach wykorzystywania efektownych zabytkowych tkanin do dekoracji wnętrz kościołów.
- 2. W2. Profilaktyka ochrony i konserwacja zabytkowych tkanin liturgicznych**
Temat wykładu dotyczy parametrów konserwatorskich określonych dla zabytkowych tkanin w czasie przechowywania i w czasie eksponowania. Wykład zapoznaje z zasadami profilaktyki konserwatorskiej, praktycznymi sposobami przechowywania i eksponowania szat liturgicznych oraz innych typów tkanin we wnętrzach kościelnych. W czasie wykładu prezentowane są różne sposoby przechowywania i eksponowania. Słuchacze zapoznawani są także w sposób teoretyczny z podstawowymi zasadami konserwacji zabytkowych szat liturgicznych
- 3. W3. Tkaniny liturgiczne i ich rola w historycznym i współczesnym wnętrzu kościelnym**
Wykład w oparciu o dzieje wyposażenia kościołów przedstawia historie tkanin we wnętrzach kościelnych. Pokazuje- za pomocą przykładów - funkcję artystycznych tkanin w kościołach. W oparciu o tradycyjne sposoby stosowania tkanin przedstawia także rolę tkanin artystycznych we współczesnych wnętrzach kościelnych.
- 4. W4. Współczesne tkaniny liturgiczne - funkcja i symbolika**
Temat wykładu obejmuje zagadnienia związane z dziejami szat liturgicznych. Przedstawia zmiany wyglądu szat, wyjaśnia przyczyny tych zmian, pokazuje funkcje szat liturgicznych. W oparciu o dzieje przemian szat liturgicznych, opisuje szaty używane we współczesnej liturgii.